

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра галузевого права та правоохоронної діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

проф. Гриценко В.Г.

«30» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІ НД/ОК 2.1.1.7 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність/напрямок 081 Право
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма Право
(назва)

Факультет історії та права
(назва факультету)

Форма навчання денна, заочна
(денна, заочна)

Робоча програма з курсу «Актуальні проблеми цивільного права» для студентів за спеціальністю 081 Право

Розробники: доцент кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності, кандидат юридичних наук, доцент Сокурєнко Олена Анатоліївна
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності

Протокол від «30» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності

 В.Г. Гриценко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність/напрямок, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 08 Право	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____	Спеціальність/напрямок: <u>081 Право</u>	Рік підготовки	
		1-й	1-й
(назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: <u>магістр</u>	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		34 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		66 год.	112 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
екзамен	екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права» є закріплення знань основних принципів, понять та інститутів цивільного права, визначення особливостей правового регулювання окремих цивільно-правових інститутів, вироблення навичок опрацювання нормативного матеріалу, вирішення правових проблем під кутом зору сучасного українського законодавства.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права» є формування у студентів системи науково-теоретичних знань з проблем цивільного права, визначення та розкриття основних проблем розуміння його понять, категорій та інститутів, напрямів розвитку та

удосконалення цивільного законодавства в умовах ринкової економіки і правової держави, вирішення проблем його застосування в юридичній практиці, викладення їх у навчальному процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права» у студента мають бути сформовані такі фахові компетентності:

- володіти концептуальними знаннями, що формують сучасну термінологію науки цивільного права;

- здатність правильно застосовувати приписи цивільних та цивільно-процесуальних нормативно-правових актів під час здійснення професійної діяльності;

- знати нормативно-правові основи державних та місцевих (локальних) програм, які регламентують охорону цивільно-правових праввідносин;

- проводити наукові дослідження проблем цивільно-правового характеру, виявляти актуальні теоретичні і практичні питання;

- критично осмислювати й логічно розв'язувати складні цивільно-правові задачі та проблеми, що потребують міждисциплінарних підходів, оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та/або суперечливих вимог;

- визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, виявляти та критично й системно аналізувати проблеми цивільно-правового регулювання, пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності;

- формувати правові позиції й належним чином обґрунтовувати їх, посилаючись на норми чинного вітчизняного законодавства, положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ЄКПЛ), прецеденту практику ЄСПЛ;

- застосовувати норми права, розуміти правовий характер і значення документів, створювати й оформлювати різні види документів відповідно до правових, мовних, технічних норм і правил документообігу;

- проводити правопросвітницьку роботу, консультувати у цивільних справах різної складності;

- розробляти комплекс загальнодержавних, організаційних заходів щодо попередження цивільно-правової відповідальності;

- свідомо реалізовувати конституційні права та обов'язки громадянина України, мати активну громадянську позицію;

- поважати честь і гідність людини, діяти згідно з вимогами професійної етики;

- систематично підвищувати рівень професійної компетентності, у т. ч. самостійно, продовжувати навчання з високим ступенем автономії;

- конструктивно взаємодіяти з колегами, у т. ч. з інших галузей знань, узгоджувати дії у процесі спільної діяльності під час навчання, виконання професійних обов'язків, вирішуючи складні правові питання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права» студент повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- розуміння інститутів цивільного права, визначення змісту певних фактичних відносин у приватній сфері, надання вірної юридичної кваліфікації означеним фактичним відносинам;

- здатність аналізувати і порівнювати вітчизняне та зарубіжне чинне цивільне законодавство, аналізувати юридичні факти, які є підставами встановлення цивільно-правових відносин, аналізувати різні категорії справ, вміння дискутувати на цивілістичні теми, висловлювати власні позиції;

- мати активну громадянську позицію, виявляти та адекватно реагувати на факти порушення чинних національних та міжнародно-правових актів щодо цивільно-правового регулювання;

- вміння проводити науково-правові дослідження з цивільно-правової проблематики;

- дотримання академічної доброчесності;

- навички аналізу й узагальнення теорій цивілістики, концепцій, підходів, критичного оцінювання суперечливих наукових позицій ;

- вміння доцільно і правильно використовувати науково-цивілістичну термінологію;

- дотримання професійних стандартів, професійної етики, у т. ч. щодо нерозголошення конфіденційної інформації;

- усвідомлення необхідності у самовдосконаленні, систематичному підвищенні професійного рівня;

- уміння розробляти проекти договорів;

- здатність ефективно працювати в команді за узгодженим планом, оцінювати та коригувати його, своєчасно та якісно виконувати доручення, виявляти ініціативу;

- здатність надавати консультації з приводу цивільно-правових питань;

- уміння організувати правопросвітницькі заходи з метою підвищення рівня правової культури населення, розробити навчально-методичні матеріали;

- здатність аналізувати сучасний стан системи цивільного захисту, пояснювати необхідність гармонізації національного законодавства з міжнародними та європейськими стандартами, оцінювати їх вплив на національне законодавство, висловлювати відповідні судження;

- здатність аналізувати та узагальнювати судову практику, у тому числі і практику ЄСПЛ, правильно «читати» цивілістичну статистику і грамотно оцінювати ситуацію в країні, регіоні, на місцевому рівні та використовувати відповідні результати для обґрунтування правової позиції, формування правових висновків;

- уміння узагальнювати та аналізувати статистичні дані, за допомогою автоматизованих систем здійснювати обробку статистичної інформації.

3. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні положення цивільного права.

Тема 1. Сучасні проблеми визначення предмету, методу і системи цивільного права.

Проблеми визначення цивільного права як приватного права. Критерії відмежування приватного права від публічного права. Наявність у цивільному праві публічних елементів.

Проблеми визначення цивільного права як самостійної галузі права, відмежування його від інших галузей права. Предмет і метод правового регулювання при визначенні самостійної галузі права. Цивільні правовідносини. Неоднорідність предмета та методу цивільного права. Господарсько-правова теорія.

Проблема визначення господарського права як самостійної галузі права. Необхідність додаткових критеріїв визначення галузі права. Цивільне законодавство. Цивільний та Господарський кодекси України (далі відповідно — ЦК та ГК). Колізія норм. Проблеми розмежування використання норм ЦК і ГК. Значення ГК. Актуальність вирішення теоретико-правових проблем визначення цивільного права та господарського права для розв'язання суперечностей між ЦК та ГК і подальшого вдосконалення цивільного і господарського законодавства, кодифікації цих галузей права.

Тема 2. Учення про суб'єкти цивільного права.

Поняття фізичної особи. Правосуб'єктність фізичної особи. Конструкції правоздатності фізичної особи: статистична, динамічна, універсальна, спеціальна.

Співвідношення правоздатності та суб'єктивних прав фізичних осіб. Цивільна дієздатність фізичних осіб, зміст та її види. Витоки розбіжностей стосовно найменування та змісту цивільної дієздатності.

Проблема індивідуалізації фізичної особи. Фізична особа-підприємець. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності. Банкрутство фізичної особи-підприємця.

Розвиток поняття юридичної особи. Юридична особа у римському праві. Теорії юридичної особи: фікції (Савін, Віндшейд), реального майна (Планіоль), інтересу (Іеринг), реальності юридичної особи (Гірке, Безелер), колективу (А. В. Венедиктов, С. М. Братусь, Г. К. Матвеев), держави (Д. М. Генкін, С. І. Вільнянський, Б. Б. Черепакін).

Недоліки визначення юридичної особи у ЦК. Ознаки юридичної особи, розроблені теорією цивільного права. Юридичні особи публічного і приватного права. Проблеми визначення організаційно-правових форм ЦК, правовий статус юридичних осіб приватного права. Юридична особа і суб'єкт господарювання. Порядок створення та правовий статус юридичних осіб публічного права. Порядок створення юридичних осіб публічного права — суб'єктів господарювання, закріплений у ГК. Підприємницькі й непідприємницькі юридичні особи. Товариства та установи. Колізії норм ЦК і ГК стосовно юридичних осіб.

Тема 3. Строки у цивільному праві.

Поняття та правова природа строків у цивільному праві. Дослідження наслідків їх закінчення з урахуванням диференціації права на позов у матеріальному та процесуальному розумінні.

Особливості правового регулювання строків та термінів у цивільному праві.

Проблемні питання визначення та обчислення строків у цивільному праві. Проблемні питання застосування позовної давності в цивільному праві.

Тема 4. Проблеми поняття та наслідків правочину та представництва.

Гносеологія поняття та ознак правочинів. Проблеми класифікації правочинів і її пересікання з класифікацією зобов'язань.

Особливість правочинів у віртуальному просторі. Тлумачення правочину. Недійсність правочину та його правові наслідки. Види недійсних правочинів.

Поняття та види представництва в цивільному праві. Представництво прав та інтересів юридичної особи: проблемні питання. Розмежування дій представника від дій інших осіб у цивільному праві.

Розділ 2. Проблемні аспекти права власності, майнових та немайнових прав, права інтелектуальної власності.

Тема 5. Актуальні проблеми права власності.

Основні тенденції сучасного розвитку правових категорій інституту права власності.

Елементи права власності (правомочності власника): володіння, користування і розпорядження майном.

Форми та види власності в Україні: порівняльна характеристика чинного законодавства.

Особливості придбання (виникнення) і припинення власності.

Момент виникнення права власності у набувача майна за договором. Ризик випадкової загибелі речі.

Проблема видів і форм права власності, визначених у ЦК і ГК. Проблема визначення права власності юридичної особи: приватна чи колективна. Проблема визначення права власності українського народу, державної власності, управління такою власністю. Спільна власність. Захист права власності, прогібаторний, негативний, віндикативний позови. Питання розвитку права володіння та користування чужим майном. Емфітевзис, суперфіцій.

Тема 6. Актуальні проблеми особисто немайнових прав.

Місце проблеми особистих немайнових прав у цивілістиці. Роль забезпечення прав людини. Історія розвитку особистих прав і свобод людини.

Закріплення прав і свобод людини в Конституції України 1996 р. Розробка механізму цивільно-правового регулювання особистих немайнових відносин. Особисті немайнові права фізичної особи у Цивільному кодексі України 2003 р.

Проблема взаємозв'язку цивільного права та особистих немайнових відносин, галузевої належності особистих немайнових прав. Проблема регулювання особистих немайнових відносин.

Проблеми правового регулювання особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи, і особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття фізичної особи, у ЦК. Захист особистих немайнових прав, відшкодування моральної шкоди.

Тема 7. Сучасні проблеми права інтелектуальної власності.

Проблеми визначення предмету, системи і методу охорони прав інтелектуальної власності. Поняття та види інтелектуальної діяльності.

Поняття та види права інтелектуальної власності. Загальні положення законодавства України про інтелектуальну власність. Проблеми охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

Особливості особистих немайнових та майнових прав авторів. Проблеми реєстрації права інтелектуальної власності.

Патент, строк дії патенту України на винахід (корисну модель) та промисловий зразок.

Наукове відкриття як об'єкт права інтелектуальної власності.

Розділ 3. Зобов'язальне право.

Тема 8. Проблемні питання зобов'язань та зобов'язального права, забезпечення його виконання.

Поняття та види зобов'язань. Розвиток поняття зобов'язання від відповідальності (Haftung) до боргу (Schuld), від особистого відшкодування до перенесення відшкодування на майно.

Проблема виконання зобов'язання «в натурі» і заміни його грошовою компенсацією. Умови виконання зобов'язання. Господарські зобов'язання.

Межі та умови виконання зобов'язань. Множинність. Виконання зобов'язання особисто боржником, третьою особою. Забезпечення виконання зобов'язання.

Поняття та правова природа забезпечувальних зобов'язань, їх акцесорний характер. Проблеми визначення неустойки, штрафу, пені. Види неустойки. Порука, гарантія, застава, завдаток, притримання. Інші способи забезпечення виконання зобов'язання. Наслідки невиконання або неналежного виконання зобов'язання.

Тема 9. Теоретико-правовий аналіз цивільного договору.

Зобов'язання з договору. Багатоаспектність поняття «договір». Проблеми волевиявлення, свободи волевиявлення, співвідношення між волею і волевиявленням, «вольова теорія (reine Willenstheorie)», «теорія виявлення (Erklärungstheorie)», «теорія довіри (Vertrauensgtheorie)», «теорія обороту (Verkehrstheorie)». Значення помилки особи.

Межі свободи договору, обмеження свободи в укладанні договору монополістами, державними підприємствами, публічність. Свобода змісту договору, обмеження такої свободи: не може бути договору, зміст якого

суперечить закону, суспільним інтересам, суспільному порядку тощо. Моральний аспект договірних зобов'язань, добра совість (від bonafides).

Визначення істотних умов договору, класифікація умов договору, визнання договору неукладеним, недійсним, нікчемним.

Тема 10. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання зобов'язання.

Цивільна відповідальність: поняття, межі, функції, принципи.

Поняття шкоди, повного відшкодування збитків, проблеми компенсації майнової та моральної шкоди. Відповідальність за шкоду, відповідальність без шкоди. Теорія справедливості. Причинний зв'язок.

Вчення про вину. Презумпція вини. Вина юридичної особи. Звільнення від відповідальності.

Тема 11. Недоговірні зобов'язання.

Проблеми визначення недоговірного зобов'язання. Структура недоговірного зобов'язання, об'єкт, суб'єкт, зміст. Склад правопорушення (делікту). Проблеми правопорушення, шкоди, причинного зв'язку, вини. Відповідальність без вини, обмеження відповідальності, відповідальність за шкоду, завдану законними діями. Особливості відшкодування шкоди за окремі види деліктних порушень. Відповідальність за дії інших осіб. Джерело підвищеної безпеки. Особливості зобов'язань, що виникають з пошкодження здоров'я, спричинення смерті.

Розділ 4. Спадкове право.

Тема 12. Загальні положення про спадкування.

Розвиток спадкового права. Універсальність і сингулярність. Співвідношення особистого і суспільного. Поняття спадщини, спадкової маси. Момент відкриття спадщини. Спадкові відносини, особливості суб'єктного складу спадкових відносин. Відносини після відкриття спадщини і після прийняття спадщини. Заповіт, свобода заповіту. Спадкування за законом.

Тема 13. Актуальні проблеми реалізації спадкових прав.

Прийняття спадщини. Правила прийняття спадщини. Місце та строки для прийняття спадщини.

Право на відмову від прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини на користь іншої особи. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини.

Відумерлість спадщини.

Поділ спадщини між спадкоємцями. Перерозподіл спадщини.

Пред'явлення кредитором спадкодавця вимог до спадкоємців.

Охорона спадкового майна. Управління спадщиною.

Тема 14. Оформлення права на спадщину. Спадковий договір.

Свідоцтво про право на спадщину. Правила видачі свідоцтва про право на спадщину. Підстави видачі свідоцтва про право на спадщину. Державна реєстрація права на спадщину.

Види свідоцтв про право на спадщину.

Внесення змін до свідоцтва про право на спадщину.

Визнання недійсним свідоцтва про право на спадщину.

Поняття спадкового договору. Сторони у спадковому договорі. Форма та зміст спадкового договору.

Посвідчення та державна реєстрація спадкових договорів.

Особливості спадкового договору з участю подружжя. Забезпечення виконання спадкового договору. Розірвання спадкового договору.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні положення цивільного права.												
Тема 1. Сучасні проблеми визначення предмету, методу і системи цивільного права.	8	2	2			4	8					8
Тема 2. Учення про суб'єкти цивільного права.	10	2	4			4	8					8
Тема 3. Строки у цивільному праві.	6		2			4	8					8
Тема 4. Проблеми поняття та наслідків правочину та представництва.	9	2	2			5	10		2			8
Разом за Розділом 1	33	6	10			17	34		2			32
Розділ 2. Проблемні аспекти права власності, майнових та немайнових прав, права інтелектуальної власності.												

Тема 5. Актуальні проблеми права власності.	9	2	2			5	10	2				8
Тема 6. Актуальні проблеми особисто немайнових прав.	6		2			4	8					8
Тема 7. Сучасні проблеми права інтелектуальної власності.	11	2	4			5	8					8
Разом за Розділом 2	26	4	8			14	26	2				24
<i>Розділ 3. Зобов'язальне право.</i>												
Тема 8. Проблемні питання зобов'язань та зобов'язального права, забезпечення його виконання.	9	2	2			5	10	2				8
Тема 9. Теоретико- правовий аналіз цивільного договору.	11	2	4			5	8					8
Тема 10. Відповідальніст ь за невиконання чи неналежне виконання зобов'язання.	7		2			5	8					8
Тема 11 Недоговірні зобов'язання.	9	2	2			5	8					8
Разом за розділом 3	36	6	10			20	34	2				32
<i>Розділ 4. Спадкове право.</i>												

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1.		10	2
1.	Сучасні проблеми визначення предмету, методу і системи цивільного права	2	
2.	Учення про суб'єкти цивільного права	4	
3.	Строки у цивільному праві	2	
4.	Проблеми поняття та наслідків правочину та представництва	2	2
Розділ 2.		8	
5.	Актуальні проблеми права власності	2	
6.	Актуальні проблеми особисто немайнових прав	2	
7.	Сучасні проблеми права інтелектуальної власності	4	
Розділ 3.		10	
8.	Проблемні питання зобов'язань та зобов'язального права, забезпечення його виконання	2	
9.	Теоретико-правовий аналіз цивільного договору	4	
10.	Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання зобов'язання	2	
11.	Недоговірні зобов'язання	2	
Розділ 4.		6	
12.	Загальні положення про спадкування	2	
13.	Актуальні проблеми реалізації спадкових прав	2	
14.	Оформлення права на спадщину. Спадковий договір	2	
Разом		34	2

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1.		17	32
1.	Сучасні проблеми визначення предмету, методу і системи цивільного права	4	8
2.	Учення про суб'єкти цивільного права	4	8
3.	Строки у цивільному праві	4	8
4.	Проблеми поняття та наслідків правочину та представництва	5	8

Розділ 2.		14	24
5.	Актуальні проблеми права власності	5	8
6.	Актуальні проблеми особисто немайнових прав	4	8
7.	Сучасні проблеми права інтелектуальної власності	5	8
Розділ 3.		20	32
8.	Проблемні питання зобов'язань та зобов'язального права, забезпечення його виконання	5	8
9.	Теоретико-правовий аналіз цивільного договору	5	8
10.	Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання зобов'язання	5	8
11.	Недоговірні зобов'язання	5	8
Розділ 4.		15	24
12.	Загальні положення про спадкування	5	8
13.	Актуальні проблеми реалізації спадкових прав	5	8
14.	Оформлення права на спадщину. Спадковий договір	5	8
Разом		66	112

8. Індивідуальні завдання

Не передбачено

9. Методи навчання:

- за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемного викладу; евристичний; дослідницький;
- за логікою пізнання: аналітичний; індуктивний; дедуктивний;
- за етапами процесу навчання: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірки;
- за джерелами навчальної інформації: наочні (умовно-графічні схеми, таблиці; робота з джерелами права та науковою і навчальною літературою: конспектування, анотування, критичний огляд, порівняння визначень понять різними авторами тощо); словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда, переважно евристична);
- проблемно-пошукові: проведення наукового пошуку, метод кейсів: студентам пропонується опис ситуації з питань курсу, а вони повинні провести її юридичний аналіз, запропонувати правове вирішення (у т. ч., з використанням нормативно-правових актів);
- інтерактивні: робота у малих групах (парах) з подальшим оприлюдненням результатів такої роботи;
- інформаційно-комунікативні: використання сучасних ТЗН як для унаочнення навчальної інформації, так і для забезпечення комунікації між суб'єктами навчання.

10. Методи контролю:

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

10.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння,

висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми розділу на *семінарському занятті - 3 бали:*

- **3 б.** ставиться, коли магістр повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на нормативно-правові акти, літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її

опрацювання і використання під час розкриття питання. Магістр робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **2 б.** ставиться, коли магістр засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей при посилянні на нормативно-правові акти.

- **1 б.** ставиться магістру, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

До 5-ти балів магістр може отримати за виконані завдання **самостійної роботи** з тем розділу, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 2-х балів ставиться магістру, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

1 бал ставиться магістру, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми;

Якщо магістр жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0 балів**.

За рішенням кафедри магістрам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Магістр, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях магістр може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

10.2. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль проводиться на останньому занятті кожного розділу. Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Форми проведення підсумкових контролів під час вивчення дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права»:

- комплексна письмова контрольна робота;
- комплексне тестування.

До підсумкових контрольних робіт допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

Чотири КР передбачено за результатами вивчення тем розділу 1, 2, 3, 4. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання двох варіантів. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання завдань підсумкового контролю магістр отримує **контрольну підсумкову оцінку** (кількість балів), яка враховується в процесі розрахунків оцінки за розділ:

- максимальна кількість балів - **3**;

У процесі виконання контрольних завдань магістр може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Магістрові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими магістрами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення магістром установлених правил виконання контролю викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати перевірки КР доводяться до відома магістрів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання КР допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Студент, який не з'явився на підсумковий контроль за розділом (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за **розділ** (підсумкова оцінка) визначається як:
- *сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової контрольної роботи (тестів).*

10.3. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З означеної дисципліни передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової оцінки як суми підсумкових оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх розділів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, підсумкового контролю (максимум 60 балів), яка сумується до кількості балів, які отримав магістр на екзамені (максимум 40 балів).

Усім магістрам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план магістра (форма № Н-2.02), Залікову книжку магістра (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, магістр обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

11.Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота															Екзамен	Сума	
Розділ 1				Розділ 2				Розділ 3				Розділ 4					
Теми 1 - 4	КР 1	Сам. робота	Підсумкова 1	Теми 5 - 7	КР 2	Сам. робота	Підсумкова 2	Теми 8- 11	КР 3	Сам. робота	Підсумкова 3	Теми 12 - 14	КР 4	Сам. робота	Підсумкова 4		Підсумкова семестрова
7	3	5	15	7	3	5	15	7	3	5	15	7	3	5	15	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно (з можливістю повторного перескладання)	FX	необхідне перескладання
1-34	незадовільно (обов'язковий повторний курс)	F	необхідне повторне вивчення курсу

12. Рекомендована література

Основні нормативні акти:

- **Конституція України:** Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> .
 (Дата звернення 16.06.2019).

- акти міжнародного права:

1. Загальна декларація прав людини. Документ ООН, схвалено 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015. (Дата звернення 15.06.2018). (Дата звернення 15.06.2018).

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори повністю або частково морського міжнародного перевезення вантажів 2008 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_k30. (Дата звернення 15.06.2018). (Дата звернення 15.06.2018).

3. Конвенція про права дитини. Схвалено ООН, Резолюція № 44/25, 20 листопада 1989 року. Ратифіковано Україною 27 лютого 1991 р. № 789-XII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021. (Дата звернення 15.06.2018). (Дата звернення 15.06.2018).

4. Конвенція про правову допомогу та правові відносини в цивільних, сімейних та кримінальних справах. Міжнародна угода від 22 січня 1993 р. Ратифіковано Україною 10 листопада 1994 року № 240/94 ВР. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009. (Дата звернення 15.06.2018). (Дата звернення 15.06.2018).

5. Міжнародна конвенція про морські застави та іпотеки 1993 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_471. (Дата звернення 15.06.2018).

- закони:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. (Дата звернення 15.06.2018).

2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>. (Дата звернення 15.06.2018).

3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>. (Дата звернення 15.06.2018).

4. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. № 176/95-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80>. (Дата звернення 15.06.2018).

5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 15.06.2018).

6. Про виконавче провадження. Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>. (Дата звернення 15.06.2018).

7. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>. (Дата звернення 15.06.2018).

8. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 р. № 2398-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/2398-17>. (Дата звернення 15.06.2018).

9. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>. (Дата звернення 15.06.2018).

10. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>. (Дата звернення 15.06.2018).

11. Про житлово-комунальні послуги: Закон України від 24.06.2004 р. № 1875-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-15/card2#Card>. (Дата звернення 15.06.2018).

12. Про житловий фонд соціального призначення: Закон України від 12.01.2006 р. № 3334-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3334-15>. (Дата звернення 15.06.2018).

13. Про залізничний транспорт: Закон України від 4.07.1996 р. № 273/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>. (Дата звернення 15.06.2018).

14. Про заставу: Закон України 2.10.1992 р. № 2654-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>. (Дата звернення 15.06.2018).

15. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>. (Дата звернення 15.06.2018).

16. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. (Дата звернення 15.06.2018).

17. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>. (Дата звернення 15.06.2018).

18. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>. (Дата звернення 15.06.2018).

19. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10.04.1992 р. № 2269-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-12>. (Дата звернення 15.06.2018).

20. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>. (Дата звернення 15.06.2018).

21. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-озшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. № 266/94-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80>. (Дата звернення 15.06.2018).

22. Про порядок відшкодування шкоди особам, які постраждали від надзвичайних обставин: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.1992 р. №562. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-92-%D0%BF>. (Дата звернення 15.06.2018).

23. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15>. (Дата звернення 15.06.2018).

24. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>. (Дата звернення 15.06.2018).

25. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. № 3674-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>. (Дата звернення 15.06.2018).

26. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994р № 4038-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>. (Дата звернення 15.06.2018).

27. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>. (Дата звернення 15.06.2018).

28. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>. (Дата звернення 15.06.2018).

29. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України від 01.07.2004 р. № 1955-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>. (Дата звернення 15.06.2018).

30. Про транспорт: Закон України 10.11.1994 р. № 232/94-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>. (Дата звернення 15.06.2018).

31. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>. (Дата звернення 15.06.2018).

32. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>. (Дата звернення 15.06.2018).

33. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (Дата звернення 15.06.2018). (Дата звернення 15.06.2018).

34. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>. (Дата звернення 15.06.2018). (Дата звернення 15.06.2018).

- постанови, інші рішення, роз'яснення судів:

1. Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 р. № 2. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-09>. (Дата звернення 15.06.2018).

2. Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 16.04.2004 р. № 7. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va007700-04>. (Дата звернення 15.06.2018).

3. Про судову практику в справах про виключення майна з опису: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 17.08.1976 р. № 6. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006700-76>. (Дата звернення 15.06.2018).

4. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 р. № 4. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95>. (Дата звернення 15.06.2018).

Підручники:

1. Бірюков І.А., Заїка О.Ю., Бичкова С.С.; за ред. Бірюкова І.А., Заїки О.Ю. Цивільне право України: Загальна частина: підручник. 3-тє вид., змін. та доповн. К.: Алерта, 2014. 510 с.

2. Бичкова С.С., Бірюков І.А., Заїка Ю.О. та ін.; за заг. ред. Бичкової С.С. Цивільне право України: Договірні та недоговірні зобов'язання: підручник. 3-тє вид., змін. та доповн. К.: Алерта, 2014. 496 с.

3. Борисова Б.І., Баранова Л.М., Бєгова Т.І. та ін. Цивільне право: підручник: у 2 т. Х.: Право, 2014. Т.1. 656 с.

4. Борисова Б.І., Баранова Л.М., Бєгова Т.І. та ін. Цивільне право.: підручник: у 2 т. Х.: Право, 2012. Т.2. 816 с.

5. Дзера О.В., Кузнєцова Н.С., Майданник Р.А. Цивільне право України. Особлива частина: підручник. 4-те вид., стереотипне. К.: Юрінком Інтер, 2014. 1176 с.

6. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Загальна частина. Академічний курс: підручник. 3-тє вид., допов. К.: «ВД» Дакор», 2013. 672 с.

7. Харитонов Є.О., Харитонова О.І., Старцев О.В. Цивільне право України: підручник. Вид. 3, перероб. і доп. К.: Істина, 2013. 808 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Васильєв С.В. Цивільний процес України: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 344 с.

2. Забарський В.В., Богатир В.В., Стоянова Т.А. та ін. Науково-практичний коментар «Цивільного процесуального кодексу України». За заг. ред. Богатиря В.В. К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2013. 784 с.

3. Комаров В.В., Бігун В.А., Баранкова В.В. та ін. Курс цивільного процесу : підручник. Х.: Право, 2011. 1352 с.

4. Комаров В.В., Бігун В.А., Баранкова В.В. та ін. Курс цивільного процесу: підручник. Х.: Право, 2011. 1352 с.

5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. 5-те вид., перероб. і допов. За ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2013. Т.1. 832 с.

6. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. 5-те вид., перероб. і допов. За ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2013. Т.ІІ. 1120 с.

7. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. За заг. ред. Корєда С.О. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 526 с.

8. Процесуальні документи в галузях цивільно-правових, трудових, сімейних, господарських, житлових та інших відносин. Зразки, коментарі, пояснення. Практичний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 402 с.

9. Цивільне право України (Загальна частина). Кол. авт.: навчальний посібник. – К.: «Хай-Тек Прес», 2013. 432с.

10. Цивільний процес України за ред. Фурси С.Я.: академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2009. 848 с.

11. Цивільний процес України. За загальною ред. д.ю.н., доцента Ясинка М.М.: підручник. К.: Алерта, 2014. 744 с.

12. Цивільний процесуальний кодекс: науково-практичний аналіз. К.: ВД «Дакор», 2013. 600 с.

13. Цивільний процес. Бородин М. М. [та ін.] ; заг. ред. Кройтор В. А.; Харківський національний ун-т внутрішніх справ.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Х.: ХНУВС, 2009. 278 с.

14. Харитонов Є.О., Голубєва Н.Ю. Цивільне право: посібник для підготовки до іспиту. Видання третє, перероблене та доповнене. Ч І. Х.: Одісей, 2013. 248 с.

15. Харитонов Є.О., Голубєва Н.Ю. Цивільне право: посібник для підготовки до іспиту. Видання третє, перероблене та доповнене. Ч ІІ. Х.: Одісей, 2013. 256 с.

13. Інтернет-ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua/control> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
4. <https://supreme.court.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду
5. <http://www.ccu.gov.ua/pls/wccu/indx> – офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
6. <http://www.vasu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого адміністративного суду України
7. <http://www.arbitr.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Вищого господарського суду України
8. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.